

A workflow a felhasználó igazi támogatója

Az elmúlt években a hazai informatikai beruházások között jelentősen emelkedett az úgynevezett nagyvállalati integrált informatikai rendszerek részaránya. Az SAP R/3 mellett jelen vannak e kategória más világszereplői, sőt – legalábbis a kis/közepes rendszerek mezőnyében – megjelentek a hazai fejlesztések is. E jelenség feltétlenül üdvözlendő, hiszen azt jelzi, hogy az intézmények, vállalkozások egyre nagyobb mértékben egységes, az egész cég működését támogató alkalmazásokat preferálnak a szigetyszerű részlegmegoldásokkal szemben.

Közelebbről szemügyre véve egy e kategóriába tartozó rendszer funkcionalitását, azt látjuk, hogy az a legtöbb esetben nem az adott cég alaptevékenységére fókuszál, hanem csupán annak kísérő adminisztrálására, és még ezen belül is elsősorban a pénzügyi vonatkozásokra. Egy vállalkozás pénzügyi menedzselése nyilvánvalóan alapvető fontosságú, ám tudnunk kell, hogy a cégek végső soron a piacon méretnek megtermékeik és szolgáltatásaik révén.

De nem csak erről van szó. Egy OECD-felmérés szerint az 1980-as években az ipari termékek előállításának termelékenységére 75%-kal emelkedett, míg ugyanabban az időszakban az irodai munkáé csak 3%-kal! És ne feledjük, hogy ez az évtized a személyi számítógépek rohamos térhódításának az időszaka. Az ok nyilvánvaló. Az iparban szinte mindenütt dominanciát szerzett a folyamatszervezés, az irodákban, az adminisztrációban viszont nem, sőt elvált egymástól a tulajdonképpeni munkafolyamat és az azt kísérő adminisztráció. Ennek következtében az évtized fantasztikus méretű informatikai beruházásai többségükben megmaradtak a technológiai lehetőségek megteremtésének szintjén, de valódi megoldásokat nem adtak.

A következőkben felvillantunk néhányat a '90-es évek alatt végbement változások közül, melyekre eddig nem tudtak minden szempontból kielégítő választ adni az integrált informatikai rendszerek, majd bemutatunk egy alternatív megoldást, amelynek segítségével pozitív válasz adható ezekre a változásokra.

Az integrált informatikai rendszerek (IIR) néhány problémája

Az alábbiakban egy-két olyan kérdéskört tekintünk át, melyeknek az elmúlt 10-12 év alatti alakulása – különösen hazai viszonylatban – lényegesen érinti az IIR-eket. Ezek a következők: a működési körülmények változása, a költségáramok eltolódása, a kommunikációs robbanás, valamint az informatika specializálódása.

A működési körülmények változása

A vizsgált időszak durván az informatikai fejlődés ötödik évtizede. Az úgynevezett zöldmezős beruházásokon kívül relatíve ritkák azok az esetek, amikor természetesnek lenne tekinthető egy vállalkozás életében egy IIR bevezetése, illetve az ezzel járó megrázkódtatás. Sokkal kívánatosabb az informatika fejlődésével való fo-

kozatos lépéstartás, egyes funkcionális komponensek időnkénti lecserélése vagy bővítésként való felvétele egy egységes kezelői felületet mutató és konzisztens adatkezelést megvalósító keretrendszerbe. Másiképpen megfogalmazva: a folyamatos fejlődés kívánatosabb a forradalmi ugrásoknál.

Tudomásul kell venni, hogy a működési körülmények folytonos változása örökös, és normális velejárója az üzleti-hivatali életnek. Ennek természetes folyamánya, hogy egy 3-4 év alatt bevezetendő IIR esetében a projekt indulásakor meg sem lehet jósolni a beüzemelés idején várható körülményeket. Dinamikusan kell tehát kezelni az intézményi szintű informatikai projekteket, és tudatában kell lenni annak, hogy ezen rendszerek teljes életciklusában szignifikánsan átfedik egymást a fejlesztés-tesztelés-beüzemelés-üzemben tartás szakaszai.

Szintén fontos, hogy a mai piacvezető IIR-ek többsége 15-20 éves orgware-re épül, teste szabásuk, tehát a konkrét körülményekhez történő igazításuk eseténként több, a bevezetéskor akár sok emberhónapos feladat.

A költségáramok eltolódása

Ma kevés kivételtől eltekintve a különböző informatikai rendszerek felhasználói PC-ken keresztül kapcsolódnak a rendszerhez. Ha utánanéznünk, hogy egy-másfél évtizede hány hónapot kellett dolgozni egy mérnöknek egy PC árérték, akkor azt találjuk, hogy 80-100-szor annyit, mint most!

Ebből az következik, hogy ma sokkal bőkezűbben oszthatnánk egy IIR PC-s munkaállomásait, jóval kevesebb funkcionális elérésértéke véve egy-egy munkaállomáson, mint ahogy azt ezen rendszerek funkcióstruktúrája és licenpolitikája értelmessé teszi.

Megkockáztatható, hogy ha ma még nem is, de holnap már egy tipikus cég valamennyi munkatársa ellátható lenne egy hálózati munkaállomással, legalábbis ennek akadályát nem a felmerülő költségek képeznék.

Kommunikációs robbanás

Tizenöt évvel ezelőtt Magyarországon még sok évet kellett várni egy telefonkészülék telepítésére. Mára a mobiltelefon és a világháló jelentősen átfőrtötte életünket, így az üzleti-hivatali tevékenység is. A „Cipőt a cipőboltból” típusú reklámfeliratoktól eljutottunk a földrajzi tá-

volság teljes negligálásáig, a hálózati üzemeltetésig. A cégek működésére a folyamatokban való teljes és folyamatos részvétel, a partnerekkel és az ügyfelekkel fenntartott globális érintkezés jellemző. A világhálón alapuló technológiák rohamos léptekkel épülnek be az üzleti folyamatokba.

Az ilyen fokú globalizálódás lehetőségei teljeskörűen csak úgy használhatók ki, ha megszűnik, de legalábbis jelentősen csökken az alaptevékenység és az azt kísérő adminisztráció szétválasztása, ami a hagyományos IIR-ekben is csak kényeszmegoldás.

Információtechnológiai specializálódás

A folyamatos fejlődéssel természetes módon együtt jár az egyes részterületek specializálódása, így van ez az informatikában is. A ma már hagyományosnak mondható adatbázis-kezelők, irodai programok, rendszerek vagy szakterületi alkalmazások mellett megjelentek az iratképekezelési, dokumentummenedzselési, hálózatkezelési, telefonintegrációs technológiák, és a sort még hosszan folytathatnánk.

Szemponctunkból ez kettős problémára vezet. Egyfelől nyilvánvaló: a világ egyetlen szoftverháza sem állíthatja magát, hogy mindezekre a területeken világelső, márpedig a vevő mindig a legjobbat akarja. Másfelől pedig ez a technológiai szigetképződés nem illeszkedik jól az üzleti-hivatali folyamatok folytonosságához.

Az alternatíva sarokkövei

Azt az alternatívát, amely a fentebb jelzett problémákra korszerű megoldást adhat, a munkafolyam-menedzselés (workflow automation) és a komponens alapú technológia kínálja.

A workflow a világszereplőnek számít. E technológia az adott intézmény napi tevékenységét munkafolyamatokból álló munkafolyamnak tekinti, melyet a mindenkori környezet motivál.

Egységes keretet adó felügyeleti-irányító rendszer, amit külső programok, komponensek látnak el teste szabott végfelhasználói funkcionalitással. A ma még a kezdeti fejlődés szakaszában tartó komponens alapú technológia jövőbeli eredményeit pedig sikeresen helyettesíthetik a meglévő hagyományos programok, alkalmazások. Jelen cikkben csak a legfontosabb három jellemző bemutatására van mód, remélhetőleg ez elegendőnek bizonyul az érdeklődés felkeltéséhez.

A folytonos változás a workflow technológia természetes közege

A workflow rendszer a vezérlete alatt elvégzett munkákról egyedi igények szerinti jelentéseket készít, melyek kiértékelése alapján a rendszer időről időre módosítható (Business Process Reengineering). A rendszer a munkafolyamatokra – és nem azok központosított adminisztrálására – fókuszál, így építőkövei célhoz és tevékenységhez kötöttek, azaz ilyen egységenként módosítható, bővíthető. A környezeti változások folyamatos követhetősége kiterjed az integrálandó külső programokra és a globális rendszer mindenkorai felhasználóinak körére is.

Integrált helyett globális rendszer

A centralizáció és a hierarchikus építkezés jegyeit magukon viselő IIR-ekkel szemben elosztott hálózati rendszerek alakíthatók ki, ahol optimalizálható és célhoz köthető a helyi alrendszerek közötti kapcsolat.

Sőt, egy intézményi szintű workflow rendszer kontúrjai nem esnek kötelezően egybe az intézmény kontúrjaival, belefoglalhatók partnercégek meghatározott részlegei, állandó ügyfelek, éppen ellenőrzést vagy felügyeletet gyakorló kormányzati vagy közigazgatási szervek. Ennek következtében az egyes helyi alrendszerekből bizonyos funkcionális kihagyható, megosztható vagy akár outsourcingolható.

Informatikai helyett felhasználási technológia

Az informatika eddigi fejlődése során számos technológia született és futott be sikeres pályát.

Ezek döntő hányada azonban elsősorban vagy kizárólagosan az informatikusoknak szánt technológia volt, az ő munkájukat tette hatékonyabbá. A rendszer használója közvetlenül jóval kevesebbet profitált belőlük, ráadásul sok esetben feleslegesen szerzett be számára megoldást nem adó, de tetszetős technológiákat.

Állítható, hogy a workflow az első olyan technológia, amelyik meghatározó módon a kezelőt, a felhasználót támogatja. Segítségével az eddig általa csak „black box”-ként kezelhető programok számára is értelmezhető komponensekké válnak, melyek logikai hálójának megtervezésével és áttervezésével a vevő szakvezetője valóban uralma alá hajthatja az informatikai rendszert, ledöntve ezzel a bizalmatlanság vagy kiszolgáltatottság érzete által emelt falakat.

Befejezésül azt ajánlhatom minden IIR-felhasználónak vagy ilyen rendszer beállítását tervezőnek, hogy fordítson egy kis figyelmet a workflow rendszerekre, hátha meglévő vagy tervezett rendszerét jobba teheti e technológia bevetésével, vagy még inkább kisebb megrázkódtatással és kevesebb költséggel valósíthat meg egy intézményi szintű rendszert a ma rendelkezésre álló legmodernebb technológia bázisán.

GERL ZSOLT

InterWare

Internet szolgáltatás

Modem

ISDN

Bérelt vonal

Web hosting

Speciális csomag helyi hálózattal rendelkező cégek számára

Meglepetés éjszakai Internet csomag

Minden díjcsomag független a forgalomtól

Internet alkalmazásfejlesztés

Intelligens Internet alkalmazások

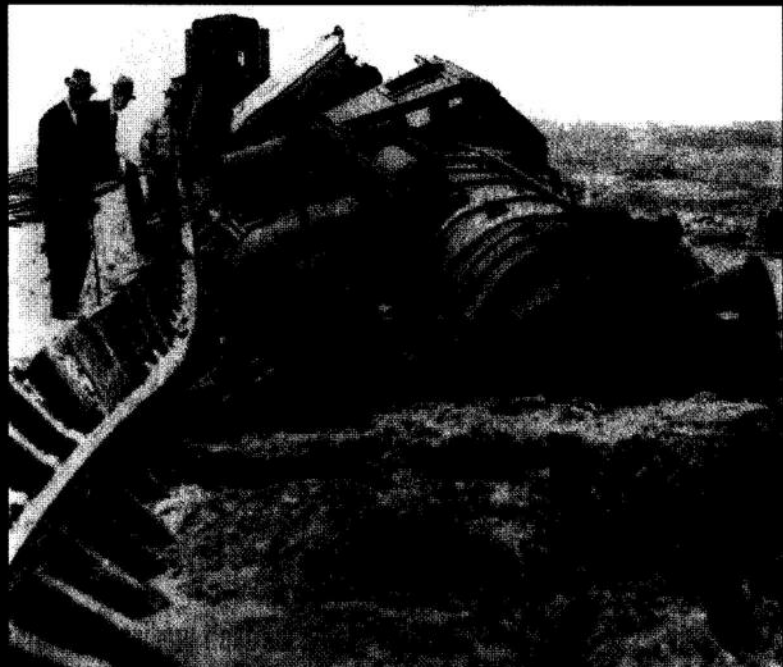
Biztonságos tranzakciók

Web alapú adatbázis alkalmazások

Web bolt

Firewall rendszerek

Exkluzív web design

Bízza a fejlesztését
szakértőkre

InterWare Kft. Victor Hugo u. 18-22 Tel/Fax: 344-2892
email: info@interware.hu http://www.interware.hu